

LA MANIA ARTISTIFICADORA

Empro aquesta expressió —artistificar— en el sentit amb què sovint es parla d'“humanitzar” paisatges, edificis o ambients en els textos artístics, conferències o medis de masses. I tal com s'entén aquesta paraula —tan suspicada a hores d'ara—, del que es tracta és d'“embellir” amb pegots d'art objectes o contextos que si fossin dissenyats correctament ja estarien tan bé com estan, sense afegitons inútils. No cal insistir en el confusionisme conceptual i la mixtificació pràctica que comporta aquesta actitud, sobretot quan ve propugnada pels mateixos professionals de l'art i pels “estetes” d'ofici i similars.

El moll de l'os de la qüestió rau, com deia, en el fet que si un objecte, un edifici o un entorn urbà es concep de bell començament des d'un punt de vista “design”, si funciona correctament i és “artísticament” vàlid, ja n'hi ha prou. Però, sobretot a nivell urbanístic, podem dir el mateix de certs ambients tradicionals —una plaça, per exemple— que tal com estan ja **funcionen** bé, tot i estant perfectament adequats a una escala d'habitabilitat humana. Però a més hi ha un altre perjudicat: l'“art” mateix, el qual no té cap culpa que se'l faci servir descaradament —sota disfressa de “bellesa”, “humanització”, etc— de legitimador de coses o situacions irregulars o deficientes. Dit altrament; en aquests casos l'art es fa servir de tapaforsats d'una situació anòmala provocada per la mateixa classe i el mateix sistema que després, “mecenísticament i generosa” el recolza, tot i que el manifesti de forma terrorista —el terrorisme que proporciona el control directe del poder—. Després de la superexplotació comercial de l'art en ve una altra encara més refinada: la manipulació-mixtificació de que és objecte per amagar situacions reals d'opressió.

D'exemples concrets n'hi ha per donar i per vendre; de la plaça arrabassada als vianants (parkings, circulació rodada...) i tot seguit “dignificada” amb un monument o una escultura, als passeigs convertits en aparadors decorats al gust dels botiguers i “adornats” amb paviments modernistes un cop consumat el fur de l'espai; de zones urbanes degradades que, un cop “sanejades” (i expulsats els seus estands legítims) esdevenen mostrari feridor de l'arquitectura d'alt “standing” més burgesament pretensiosa, a vies de comunicació ràpides convertides propagandísticament en aparadors d'escultura. I no acabariem...

ACOTACIONS

★ Dia 16-XI-74, Girona. Happening itinerant. Processó de cap a cent nois, més o menys disfressats, acompanyats de música i de l'autoritat —amb conillera expectant inclosa—. El nom no fa la cosa, la cosa no és el Happening segons Kaprow, i Girona, of course, no és Nova York —excepte per a Dalí, és clar, el perit en Happenings de la dreta-no-intel·ligent—.

★ El mateix dia i al Teatre Municipal de la mateixa ciutat, Teatre Independent presentà “Estricta vigilància” de Jean Genet per segona vegada en el mateix escenari. Direcció de Martirià Coll i escenografia del pintor Lluís Vilà. Demostració que, amb una gran simplicitat d'elements, es pot aconseguir encara un equilibri en el qual ni la dramaturgia, ni l'escenografia d'artista s'anul·lin mútuament.

★ Destaquem la participació del “GRUP DE TREBALL Abad, Benito, Franquesa, Julián, Mercader, Mor, Muntadas, Pau, Portabella, Ribé, Rovira, Santos, Selz, Torres” a la “Mostra d'Art Múltiple” patrocinada per Renta Catalana al F.A.D., Octubre-Novembre 74, amb un text clarificador que planteja una alternativa vàlida a les relacions capitalisme-manipulació de l'art.

★ Tardor del Disseny Industrial a Barcelona: a més de la mostra permanent del Barcelona Centre de Disseny en el seu inflable de la Diagonal-Numància (actualment de mobiliari i llums) Hogarotel ha obert les portes, amb la represa per part del F.A.D. dels tradicionals premis de Disseny “Delta”.

J. F.

RELACIÓ D'ARTICLES PUBLICATS PER JAUME FABREGA A LA SECCIÓ "ART"
DE LA REVISTA PRESENCIA DURANT L'ANY 1974

Número	data	títol
315	20 abril	Escriure sobre art?
317	4 maig	Cal descolonitzar (il.1)
318	11 maig	Resensualitzar l'art
321	1 juny	El crític, criticat (il.1)
~~323~~	15 juny	(Torres Monsó) Dramatisme, ironia i sarcasme
~~322~~	22 juny	Tambe vostè pot tenir un Goya (il.)
324	22 juny	Tambe vostè pot tenir un Goya (il.)
325	29 juny	Lluís Vilà: l'art al carrer (il.1)
326	6 juliol	Cotxes: tòtems industrials
327	13 juliol	Masies per a tothom
328	20 juliol	Fi de temporada
330-331	3-10 agost	Adminicles automobilístics article especial: "Un segle XIX migrat però constructiu"
332	24 agost	Pintura de sala i menjador
333	31 agost	Dues exposicions (Concurs Artipistas del Mediterrani)
334	7 setembre	Art i finances
337	28 setembre	(L'art) Contra l'infant
340	19 octubre	El kitsch domèstic
341	26 octubre	Internacional del kitsch
344	16 novembre	Fagnoli, imatge d'una època (il.1) Presència recomana Presència pregunta
345	23 novembre	Acotacions (Tint-2, Marià Fortuny, Maeght)
346	30 novembre	La mania artistificadora Acotacions (Happening, Estricta Vigilància, Grup de Treball, FAD)
347	7 desembre	L'art en un pedestal
348	14 desembre	(Carles Santos)(Virtuosisme i sensibilitat) Acotacions (Ràfols Casamada)
349	21 desembre	Dos aniversaris Acotacions (Can Menna, Cromolitografia religiosa, Quim Corominas, Emília Xargay, naif)
350	28 desembre	Nadal: inflació de kitsch Acotacions (Piculives, Joan Domènech)

.....

Temàtica:

Kitsch: números 324, 326, 327, 330-31, 332, 340, 341, 350
 Mercat de l'art, context i manipulació capitalista: 328, 334,
 Reflexió sobre l'art, funció i context: 315, 317, 318, 337,
 348, 349
 Funció de la crítica: 321
 Crítica d'exposicions: 325, 323, 333, 344.
 Defensa del Patrimoni: 322

.....